

O P O M N I K

ACTA 23. september do 1. oktober 2010, _____

Glavno odprto vprašanje ACTA je obseg oziroma katere pravice intelektualne lastnine bodo vključene v poglavje o civilnih ukrepih, ukrepih na meji in v kazenske sankcije. Zahteva EU je vse pravice v civilnih ukrepih in GI v mejnih ukrepih (minimalistični pristop) pri čemer ni kompromisa.

Namen pogajanj za sklenitev ACTA sporazuma (začetih junija 2008) je zagotoviti mednarodni okvir za izboljšanje uveljavljanja pravic intelektualne lastnine (IPR) z izboljšavo mednarodnih standardov za ukrepanje zoper velike kršitve pravic intelektualne lastnine, ki jo pogosto vodijo kriminalne združbe.

ACTA sporazum bo vključeval določbe o civilnih, kazenskih in carinskih ukrepih, o internetnih kršitvah kot tudi postopkovna pravila (npr. zaseg blaga, ukrepanje po uradni dolžnosti in škode) za uporabo glavnih instrumentov s katerim bo omogočeno imetnikom pravic in organom pregona sprožanje postopkov za ugotavljanje kršitev IPR. Prav tako se predvidevajo obveznosti »soft law« o okrepljenem sodelovanju in usklajevanju aktivnosti organov pregona, tehnični pomoči in sodelovanju z industrijo.

ACTA sporazum je izključno namenjen uveljavljanju pravic zato ne vključuje vsebinskega varstva IPR kot so npr; definicije pridobivanje pravic, trajanje, obseg, in registracija pravic...

ACTA je eden od instrumentov s katerim EU izboljšuje mednarodno varstvo IPR. Konkurenčnost evropskega gospodarstva kot tudi delovna mesta temeljijo na gospodarskih aktivnostih, ki potrebujejo varstvo IPR kot npr; visoko kvalitetni proizvodi (znamke, geografske označbe), inovativna industrija (patenti), zabavna industrija in kultura (avtorska in sorodne pravice). Kršitve pri ponarejanju zdravil, živil, električnih pripomočkov, igrač in kozmetike pa lahko povzročijo tudi zdravstvene in varnostne probleme.

Organizacija za ekonomsko sodelovanje in razvoj (OECD) je nedavno ocenila, da mednarodna trgovina s ponarejenimi izdelki vredna 250 milijard US\$ letno brez upoštevanja internetnih kršitev in domače porabe. Ne glede nato, je ta številka višja kot GDP več kot 100 držav. V letu 2009 je bilo zaseženih 118 milijonov (letu 2008 178 milijonov) predmetov na mejah EU ter je bilo sproženih 43 572 postopkov (v letu 2008 49 381). Od tega je bilo 19 % ponarejenih cigaret in 10 % zdravil, povečalo se je število ponaredkov luksuznih izdelkov. Glavni izvor ponarejenih in piratskih izdelkov je Kitajska (64 %) - Report on EU Customs Enforcement of Intellectual Property Rights 2009.

Trenutno se pogajajo _____ in _____. Končni cilj vključitev velikih gospodarstev kjer se lahko varstvo IPR izboljša kot sta npr _____ globalnemu paktu v bodočnosti.

COM se pogaja v imenu držav članic razen v zadevah iz pristojnosti držav članic kot so kazenske sankcije in kazenski postopki (kazenske sankcije za kršitve pravic IPR so v pristojnosti držav članic).

ACTA pogajalci si prizadevajo za dokončanje pogajanj v letu 2010. Naslednji krog pogajanj bo septembra 2010 na Japonskem.

Pri kazenskih sankcijah pa se države EU že skoraj 2 leti dogovarjajo skupnem predlogu, ki pa ga otežuje zahteva _____ po sankcioniranju kršitev geografskih označb. Za vključitev GI se zavzema tudi _____.

SI stališče (za sejo prijateljev predsedstva 22. julija 2010):

- Pogajanja se naj čim prej zaključijo vendar ne za vsako ceno. Določbe ACTA sporazuma morajo biti skladne z že doseženim nivojem varstva EU (acquisom) ter naj ne bi zahtevale novih zakonodajnih aktivnosti.

- Slovenija se zavzema, podobno kot druge članice za čim širšo obseg varstva. Na področjih kjer so pristojne države članice je potrebno upoštevati njihove zakonodajne sisteme. Tu še posebej velja za področje kazenskih sankcij in postopkov kjer ni potrebe za širitev obsega prek znamk in avtorske sorodne pravice.

- Pri ukrepih na meji podpiramo predlog drugega odstavka 2x (Scope of the Border measures): (v kolikor bo prišlo do kakšnega bolj specificiranega izjasnjevanja lahko preživimo brez GI, v praksi so za našo industrijo problematična vključitev patentov v ukrepe na meji, ki omogoča zlorabe) (upoštevati velja, da razen EU ni nobena država članica WTO tako široko širile seznam pravic za katere se lahko uporabljajo ukrepi na meji).

- pri civilnih ukrepih pa menimo, pa se po našem razumevanju morajo le ti nanašati na vse kategorije pravic iz TRIPS-a, kot to izhaja iz III del TRIPS, Enforcement of IP rights poglavja 1, 2, 3 e (General Obligations, Civil and Administrative Procedures, Provisional measures). Vsakršno omejevanje pravic IPR bi lahko odstopalo od TRIPS-a.

Iz skopega skupnega poročila iz zadnjega pogajalskega kroga v Washingtonu izhaja, da naj bi prišlo do napredka v vseh poglavjih sporazuma. Posebej pa je bilo poudarjeno, da ACTA ne vplivala na pravice držav spoštovanje temeljnih človekovih pravic in svoboščin, bo v skladu s TRIPS sporazumom in ne bo omejeval trgovine s generičnimi zdravili. Ukrepi na meji ne bodo vključevali patente (takšno določba je sicer v nasprotju s željami COM vendar pa jo bo nedvomno podprla slovenska farmacevtska industrija). Besedila sporazuma zaradi nasprotovanja _____ bo objavljeno šele po Tokijskem krogu.

Na seji Odbora za trgovinsko politiko v petek 3. septembra 2010 je COM predstavila naslednje mnenje: ACTA pogajanja bližajo koncu; Washingtonska pogajanja niso razrešila vseh odprtih vprašanj, razrešitev le teh se pričakuje na pogajanjih v _____, ki bodo od 23. septembra do 1. oktobra 2010; v okviru le teh naj bi se proti koncu pogajanj sestali še vodje delegacij na nivoju namestnikov ministrov vendar pa končne odločitve o tem še ni; kot izhaja iz zaključkov predsedujočega je potrebno razrešiti še 13 političnih in 44 tehničnih vprašanj. Glavno odprto vprašanje kjer obstajajo razlike med državami pogajalkami je obseg pravic: vključitev geografskih označb in modelov med ukrepe na meji in obseg pravic pri civilnih ukrepih; ACTA mora biti sporazum TRIPS plus in ne TRIPS minus (sedaj naj bi izgledal bolj TRIPS minus); še naprej ostajajo težave z transparentnostjo saj _____ iz notranje političnih razlogov (civilna združenja, blogerji) nasprotujejo objavi sporazuma pred zaključkom pogajanj; s strani EU obstaja vtis, da _____ v okviru teh pogajanj vodijo tudi »bitko iz Ženeve« (pogajanja v okviru DDA o registru geografskih označb za vina in žgane pijače, razširitev varstva geografskih označb na druge proizvode poleg vina in žganih pijač); nekatere države v ACTA pogajanjih niso posebej ambiciozne pri avtorski in sorodnih pravicah – _____); EU ne more pristati na sporazum brez geografskih označb; možna je tudi prekinitve pogajanj: članice EU morajo v bilateralnih stikih z _____ zastopati enotna stališča.

Po koncu predstavitev stališč držav članic je predstavnik COM _____ opozoril na nujnost predstavitve enotnega stališča do _____; besedilo sporazuma ACTA bo objavljeno pred podpisom; poglavje o kazenskih sankcijah ni kritično; glede obsega je zahteva EU vse pravice v civilnih ukrepih in GI v mejnih ukrepih (minimalistični pristop) pri čemer ni kompromisa; z ACTO se ne bo spreminjal *acquis*. Predsedujoča pa je v svojih zaključkih ocenila, da je za EU ACTA sporazum smiseln le kot TRIPS plus z vključitvijo geografskih označb.

Datum: 21. september 2010

Številka: 511-19/2008/

Zapisal _____